

۱ کانون نانی
۱۹۲۶

تورک تاریخ انجمنی

اون آلتنجی سنه
نومرو ۱۳ (۹۰)

مجموعه سی

عبدالحمد ثانينك نوظلری

عبدالحمد ثانينك زمانه عائد بعض وقایع و حادثات سابقه به داتر اکثر قرناستدن بسم بکه - علی طریق الاملا - یازدیردینی نوظلرک اهمیت تاریخیسته بناء اک مهملری بوجه آتی درج ایدیورز :

جنتمکان سلطان عبدالعزیز خان مرحومک جلوسی تاریخندن برقاج سنه صکره علیهنده فسادلر ترتیبی ونفسنه سوء قصد اجراسی کبی برطاقم افکار و نیات فاسدهده بولنلرک ریاستی اول وقت ولیعهد سلطنت اولان مراد افندیده ایدی .

مراد افندی او تاریخندن بدأ ایله باشنه مصردن مغدوراً ودها دوغروسی مطروداً درسعادته کلن مصطفی فاضل پاشا [۱] ایله بونک افکارنده بعض کبرای مصریه بی وکوچه اوغلی اغوب [۲] ایله خرستاکي افندی [۳] و ضیا [۴] و کمال [۵] بککر و صیغره احمد بکک اوغلی محمد بک [۶] و شناسی

[۱] مصطفی فاضل پاشا ، مصر والیسی ابراهیم پاشانک اوغلیدر . (۱۲۴۵) ده مصرده دوغدی . هنگام شباننده استانبوله کلدی . صدارت مکتوبی قلمنه دوام ایلدی . بر مدت صکره مصره عزیمتله ینه عودت ایتدی . مجلس والا اعضاوغه تعیین ایدیلدی . وزارت توجیه اولندی . مالیه و معارف نظارتلرنده بولندی . مجلس خزائن ریاستندن انفصالندم اورویایه کیتدی . مصرده اصول وراثتک تغییرندن منفعل اولدیفندن ضیا پاشا ، کمال بک و سائر ذواتی یاننه جلب ایله اعاشه ایده رک نشریاتده بولنلدی . اوئشاده عبدالعزیز خان یازدینی عریضه مطبوعدر . خاقان مشارالیهک اورویایه سیاحتنده پاشا استانبوله عودت ایتدی . مجالس عالییه مأمور اولدی . ایکنجی دفعه مالیه و ۱۲۸۸ ده عدلیه نظارته نصب و برقاج آی صکره عزل ایدیلدی . ۴ ذی القعدة ۱۲۹۲ ده وفات ایتدی . ایوب قبرستانه دفن اولندی .

[۲] کوچه اوغلی آغوب افندی ، صراف مشهوردر . آرنادود کوبنده کی یالیسنده اقامت ایدردی . سلطان مراده منتجب ایدی .

[۳] خرستاکي ، صراف مشهوردر .

[۴] ضیاپاشا وفاتی : جمادی الاخره ۱۲۹۷

[۵] کمال بک وفاتی : ۲۸ ربیع الاول ۳۰۶

[۶] محمد امین بک ، محمود ندیم پاشانک بیویوک برادری تلغراف و پوسته ناظر اسبقی احمد شکری بکک اوغلیدر . ملفی باب عالی ترجمه او طه سنه دوام ایتدیکی صره ده رفقای معلومه سیله تشکیل

افندى [٧] و سعاوى [٨] ملعونى روبرو نلرك كندى افاده لرندن آكلاشيدىغنه كوره جله سسنة وكالة رياست ايتك و خانه سنده مشكللرى حل ايتك اوزره

ايلدىكى (يكي عثمانلىلر جمعيتى) اعضاسىنىك ولى افندى چايرنده كى اجتماعلرندە فدايىلر طرفندن باب عاليده وكلاتك ازالەسى و محمود نديم باشانك مقام صدارته نصبي حقنده و بريلن قرارى ، اعضادن آية الله بك ، پدىرى صبجى باشايه ، مشاراليه ده سرعكر مترجم رشدى باشايه اخبار ايتدى . حكومتك تدابير تحفظ كارانهسى اوزرينه ديكى ذوات كى محمد بك ده ترك دياره مجبور اولدى . عمجه سىنىك صدارتنده استانبوله عودت ايتدى . ١٢٩١ ده وفات ايلدى . روم ايلي حصارى قبرستانه دفن اولدى . سرآمدان اذكىادن ايدى . « كلدان » نامنده كوچوك بر مجموعه اشعارى مطبوعدر . آلمانيا - فرانسه محاربه سنده رفقايله برابر پارسده بولندىلرندن زخاف عسكرى قياقتنده فس و شالوار كيىوب فرانز اردوسنه مراجعت و فرانزلرله برابر حربه اشتراك ايلدى . فرانزلر ، بو حاله قعجب و سبب اشتراكى سؤال ايتلريله « مادامكه بو مملكتده باشا بورم ، مملكتك بويه بر كوندە الدن كلن معاوتى ايضا ايتككه مجبورم » ديمشدر .

[٧] شناسى افندى وفاتى : جاذى الاخره ١٢٨٨ .

[٨] على سعاوى افندى ، طهرده مكتب رشدى معلملكرندە بولوندى . استانبوله كلى . اشتهار ايتدى . (يكي عثمانلىلر جمعيتى) اعضاسىندن ذوات معلومه ايله برابر پارس ولوندره به عزيمتله اهل حكومت عليهنه غزته نشر ايتدى . صادر اولان اراده اوزرينه ١٢٩٣ ده استانبوله عودت ايلدى . محرم ١٢٩٤ ده متايز رتبە سيله مكتب سلطانى مديريتته تعيين اولدى . سلطان مرادك اجلاسى ايچون باشنه طولادىنى اشخاص ايله چراغان سراينه كيتدىكى صرهده ١٨ جاذى الاولى ١٢٩٥ ده قتل ايدىلدى .

١٢ ربيع الاول ١٢٨٧ تاريخلى (قاموس العلوم و المعارف) جزئه مربوط (علوم) غزته سنده « هنوز ٣٢ ، ٣٣ ياشنده اولوب بو كونه دك آغرى صيرى كورمه بن و قلميله بونجه اعداى دين و عدالت مضمحل اوله جفى مظنون بولنان بر سعاوى » ديمنه نظراً ١٢٥٥ ، ١٢٥٦ تاريخنده دنيايه كلى . ٣٩ ، ٤٠ ياشنده دنيا دن كيتدى . نامق كمال بك مرحومك ، عبدالحق حامد بكة يازدىنى بر جوابنامه نك على سعاوى افندى به عائد فقرات : « . . . سعاوى هيچ ده سىنىك تخمينك كى آدم دكل ايدى . بر چهره نمايشنه آلدائمشك . ايكي سنه آرقاداشلىق ايتدم . او آدم اويله « براز غرض كار ، برازده مغلوب امل » دكل ، دنيايه مثلى كوريلدك بر شارلاتان ايدى . بن قولايقله هر شيئه آلدائيم ، اويله ايكن بكا كندىنى - طوغرى عربجه دن بشقه برلاندە بر صحيفه اوقويه من ايكن - يدى سكر لسان بيلير صورتنده كوستردى . او قدر جاهل ، جهالتيله برابر او قدرده مغرور ايدى كه تركه اوج سطر بر شى يازسه مسخره عالم اولوردى . دها اوروپادن كله دن اول كندىنى دعوت ايتديرمك ايچون اصول مشورت عليهنه يازدىنى بندلر (وقت) غزته سنده قولاقلىرى صالابوب طور پور براقلم اوقيلدن اولانلرك قولندن ، فليندن ، وضعندن ، طورندن ، ذكرندن ، فكرندن ، هيچ بر وقت ، هيچ بر درلو خير متصور دكلدر . »

مترجم رشدی پاشا [۱] ى و اوغلنى [۲] و رضا پاشا [۳] و اوغلنى ابراهيم

[۱] محمد رشدی پاشا ، سينوب داخلىده آياندون اهايسندن قايجى حسن آغانك اوغلىدر . ۱۲۲۶ ده آياندونده دوغدى . عسكره داخل و تدريجاً ملازم اولدى . فرانسه تحصيلنه چاليشه رق نظامات عسكرىه بي ترجمه ايتديكندن (مترجم) ناميله اشتهار ايلدى . خاصه اردوسى مشيرى ، طوبخانه مشيرى ، مجلس تنظيمات ، مجلس خزائن ، مجلس والا رئيسى ، احكام عدليه ناظرى ، دفعاتله سرعسكر و صدراعظم اولدى .

صدر اسبق سعيد پاشا مرحومدن مسموعدر : عبدالحميد ثانيك جلوسنى متعاقباً برجه كوني صدراعظم رشدی پاشا سرايه كلير . « استراحت ايتسون ، يمك يسون ، كوريشه جكم » اراده سى تبليغ اولنور . برآز صكره « افندمن تشریف بيوريورلر » ديرلر . پاشا سرديونك آلت طرفنده طورور . خاقان ، كمال وقار و حشمتله ايتهرك التفات ايدر و « پاشا كندى كنديمه تراش اولدم . جامعه كيديورم . كلديمده كوريشه لم » دير . مشاراليه ده « افندمن كندى ايشكزى كنديكز كوررسكز » طرزنده مقابله ده بولنور . رشدی پاشا اوزمان مابين باش كاتبي اولان سعيد پاشايه « اولاد خطا ايتدك . بو ، غريب آدم . سلطان عزيزك خلعي صره سنده بن حسين عوفى پاشايه اخطار ايتدم . ايش فنا اولور ديدم . ديكله مدى . سلطان مراد اويله اولدى . بونى اجلاسه مجبور اولدق . شيمدى كندى كندينه ايش كورمكه قائلشدى . دون كيجه ظريفى جاغيرتمش . امورماليه ده دائر مذاكراته كيريشمش . سفيرلى جلب ايديور ، سوله شيور . دها جلوسنك برنجى كوننده بويله ، صكره نه اولاجق ؟ بنم اصلا اميدم قلدى » ديهرك اظهار تأثر ايدر . سلطان عبدالعزىك خلعه مدخلى اولانرك هربرى برطرفه تبعيد ايديلدى صره ده رشدی پاشانك استابولده قالسى و خلق ايله اختلاط ايتى خوش كوريلديكندن وجودى استقلال اولمغه باشلادى . ساحلخانه سنده اجتماع ايديله مى ، عكس تقديرده قوه ضابطه به مراجعت اولته جفى مابين باش كتابتندن صدارت واسطيله كندينه تبليغ قلدى . مغنياده كى چقتلكنه چكىلمكه مجبور اولدى .

محاكمه مشهوره صره سنده خسته اولدينى حالده ازميره كتيريلهرك استجواب ايديلدى ايله ده جواب كافى آلته متديفندن مغنيايه اعاده اولندى . جاذى الاولى ۱۲۹۹ ده اوراده وفات ايتدى . خانويه جامى حظيره سنده دفن ايديلدى .

[۲] رشدی پاشانك اوغلنى سليمان رشاد بك ، محكمه تميز و شوراي دولت اعضاقلرنده بولندرق بالاخره تقاعد ايديلدى . ۱۷ جاذى الاولى ۱۳۴۰ ده وفات ايتدى . سليمانيه جامى حظيره سنده مدفوندر .

[۳] حسن رضا پاشا ، مصر چارشيسنده عطار چراغى اولدينى حالده سرايه آندى . مابينجياكه ارتقا ايتدى . مابين و خاصه طوبخانه مشيرلكارنده ، واليككرده ، تجارت نظارتنده مكررا بحريه نظارتنده ، دفعات ايله سرعسكرلكده بولندى . ۱۸ ذى القعدة ۱۲۹۴ ده وفات ايتدى . سلطان محمود تره سى حظيره سنده مدفوندر . سلطان عبدالمجيد دورنده فوق العاده مقبل ، بنايرين سلطان مراده مائل ايدى .

پاشا [۱] یی و دها اسملرینی ذکر ایتک ایسته مدیکمز بعض کبرای محلیه یی و بونلردن ماعدا بر چوق بو مثللو اشخاص و عونلرینی جمع ایدرک و لیل و نهار بونلرله عیش و عشرت و عقد انجمن مفسدت ایلهرک و هر دورلو و سائطه مراجعتدن کری طور مایاراق سلطان عبدالعزیز مرحومک علیهنده فسادات ترتیبه چالشمقده برابر اول وقت اشخاص مذکور مک غیرت و مساعی فسادکاریسیله میدان انتشاره قونان عبرت و غیرت غزته لری و کلی اغوبک [۲] کدک پاشا تیاتر و سنده و باغلا باشنده سلستره و سائر مثللو او بونلر و اوراق حوادث محلیه و اجنبیه واسطه لریله و بونلرله دخی اکتفا ایتیه رک بر طاقم رسائل فاسده نشریله افکار عمومی اهلای یی سلطان عبدالعزیز مرحومک و محمود ندیم پاشا [۳] کبی اصدقای بندکانک علیهنه چویرمکه

[۱] ابراهیم پاشا، رضا پاشانک اوغلیدر. منیره سلطان تزویج ایدیلدی. بر قاج دفعه رتبه عسکریه سی رتبه ملکیه یه تبدیل اولندی. دوردنجی اردو ارکاندن و فریق ایکن ۱۲۹۷ ده طرزوزده وفات ایلدی.

[۲] کلی آغوب، عثمانلی تیاتر و سنک صاحبیدر. اویتادیفی ادبی او بونلر مناسبتیه اسی تاریخ ادبیاته یکمشدرد. اهتدا ایدرک آغوب (یعقوب) ه تبدیل ایدیش و سلطان عبدالحمید طرفندن موسیقه مایونه آلمش ایدی.

[۳] محمود ندیم پاشا، شام و بغداد والیکلرنده بولمش اولان و زرادن نجیب پاشانک اوغلیدر. ۱۲۳۲ ده استانبولده دوغدی. آمدی قلمته دوام ایتدی ائشاده عالی و فوآد پاشالرک دلائلریله رشید پاشایه انتساب و آنک همیله ترقی ایلدی. صدارت مکتوبنجیی، آمدجی، بککجی، صدارت و خارجییه مستشاری اولدی. مؤخرآ رتبه وزارتله صیدا والیکلکته تعین اولندی. شام، ازمیر، طرابلس غرب والیکلرنده، تجارت و دعاوی نظارتلرنده، ایکنجی دفعه صدارت مستشارلغنده بولندی. بحریه ناظری ایکن عالی پاشانک وفاتنده صدر اعظم اولدی. بعدالزل قسطنونی والیکلکته تعین قیلندی. اورادنده عزلنده طرزوزده اقامته مأمور اولدی. بر ایکی آی صکره اطنه والیکلکته کوندریلدی. مؤخرآ شورای دولت ریاستنه، ۲۴ رجب ۱۲۹۲ ده ایکنجی دفعه مقام صدارته نصب اولندی. سکنز طقوز آی صکره عزل و چشمه ده اقامته مأمور ایدیلدی. بر مدت ده ساقز و مدالی ده اقامت ایلدی. ذی الحججه ۱۲۹۷ ده داخلیه ناظری اولدی. جودت پاشانک عبدالحمید خانه تقدیم ایتدی بر عریضه ده محمود پاشا استانبوله جلب ایدیلدکن صکره بر بویوک ایشده استخدام اولتورسه ایکی دولت آراستده کی مناسبات خالصانه خلل کله جکنی انکلتزه سفیری باب عالی به تبلیغ ایلدیکی حالده محمود پاشا طرابلس غرب والیسی ایکن طانیدیفی انکلیز قونلوسنک اوصرده استانبوله کلمی اوزرینه آتی اله آتهرق انکلتزه بولتیقه سنه خدمتده بولته جفتی تأمین ایلیمه استخدامنه معاوننده بولنلمسی لوندردن استانبولده کی سفیره امر ایدیلدیکی و بوسورتله داخلیه نظارتنه

چالشمقده ايدىلار. وبومفسدلىر آره صيره. مفسدتلرى طويولدقچە ايجارندن بعضيسى نفي ايدىلكده وياخود نفي ايدىله جكلىرىنى حس ايدىنچە كندولكلرندن فرارايلا اوروپا نك ممالك مختلفه سنده نشر اراجيف و اجراى فساددن كرى طور مامقده وبمضاً دخى تزد خاقان مرحومده شفيعلرى ظهورايلا مظهر عفو اولارق ممالك محروسه يه عودت ايلكده ومع مافيه بونجه الطاف وعناياته معرض تشكرده ابراز ندامتله افكار فساديه لرندن عدول ايتلىرى لازم كلورايكن بالعكس حركات فساديه لرنده اصرار ايله روز وشب اجراى ملتدن خالى اولماقده ايدىلار. صيق صيق مواقع مختلفه ده يعنى مصطفى پاشانك باغنده وياقوناغنده وياخود كوچه اوغلى نك اسكدارده واقع باغنده وياخود نسيه كوشكنده حليم پاشا يالى سنك [۱] آرقه جهتنده مادام قلورى نامنده بريسك كوشكنده واكثريا قوربهلى دره جفتلكنده اجتماع ايدىلار حال وكارلى مرحوم مشاراليسى ذم وقدح ايتك وافكار عموميه محليه واجنيه يي عليه جلب ايله مك اوزره پلانلر ترتيبيله مشاراليه حضرتلرى برآن اقدام مقامندن دوشورىلر يرينه ولى عهدى كچورمك خصوصندن عبارت ايدى. خرىستاكى وكوچه اوغلى اغوب دخى دائماً كرك مالا وكرك بدنأ والحاصل ماده ومضاً بوافكاره خدمت ايشلردر.

ولى عهد پرنس مشاراليه استحصال مطالبى و اجراى نيائى ايجون لزومى كورينىن مبالغى اكثريا يا دوغروندن دوغرويه بونلردن ياخود بونلر واسطه سيله ديكر منابعدن تدارك واستيف ايدر ايدى. سلطان عبدالعزيز مرحومك خلعتدن تقريباً برسنه مقدم جمعيت فساديه مذكوره اركان اصليه سندن بولنان مصرلى حليم پاشا [۲] ولى عهدك

تعيين ايدىلدىكى بيان ايدىلكده در. خسته لكىك امتدادندن طولاي انفصال وايكى آى صكره رجب ۱۳۰۰ ده ارتحال ايدى. غير مطبوع ديوان اشعارى، اصلاح دولته دائر (حكايه ملك مظفر) و (آيينه دولت) عنوانلى ايكي رساله سى، اس انقلاب و ذيلنه دائر انتقادنامه سى، (حسبال) ناميله منظومه سى واردر. عبدالحميد ثانى، بو مخطره ده مشار اليك صداقتى سويلدىكى خالد بالاخره صدر سابق توفيق پاشا ايله مشار اليه بحت ايتدلىرى صيره ده «محمود نديم پاشانك صداقتى جملى ايدى. اعتاده شايد برآدم دكل ايدى» ديتشدر.

[۱] بىك قوبونه ناظر و بك دلربا اولان بويالى، اساساً صدر اسبق يوسف كامل پاشا ايله حليمه سى زينب خام اقتدىتكدرد. آنلرك وفاتيله حليم پاشايه انتقال ايتشدر.

[۲] عبدالحليم پاشا، مصر واليسى محمد على پاشانك اوغلى در. رتبه وزارت توحيه ومجالس عاليه يه [مجلس وكلايه] مأمور ايدىلدى. بالاخره شوراي دولت اعضا لفته تعيين اولدى.

نامنه اوله رق جمعیت مېجونهك رأى وقراريله بر ايكي ميليون ليرالقي بر استقراض عقدى ضمانتده اوروپايه اعزام قيلنمش و فقط بويابده كي تشبثاتك كافه سنده موفق اوله مايه رق مأيوسانه در سعاده عودته مجبور ايديش ايدى . مصرلى مصطفى پاشا كافه ماملكتنى مفاسد مېجونهك اجراسى بولنده صرف ايدرك نهايت الامر اعلان افلاس ايتك درجه سنه واصل اولدقدن صكره عدم موفقيته مأيوساً بويولده افناى جان ايتمش و حليم پاشا دخى بو طريقده مالا و بدنأ دورلو فدا كارلقلر اجرا ايتمش و نهايت موفق اوله مايه رق كندى كفالتى تحتنده اوروپادن استقراض مذكورى عقد ايتك اوزره تشبثاده بولنه رق موفق اوله مامشدر . خلع سلطان عبدالعزيز خانيدن تقريباً آلتى ماه مقدم ينه او جمعيتك رأى و قراريله رشدى پاشا و حليم پاشا و سائر اركان جمعيتك تشويق و كفالتيله غلظه صرافانندن لاقل بر ميليون ليرالقي بر استقراض عقدى ايجون بانكرلره ينه ولى عهد نامنه اوله رق افراد جمعيت طرفدن مراجعت وقوع بولمش و حتى مبلغ مذكورك تداركى خصوصى خريستاكى به احاله اولنمش اولديغندن موسى اليه كيفيتى موسيو ظريفى به [۱] آچمش وعقدى تصورنده اولدقلرى استقراض مېجوث عننه مشاركتى طلب اولنمش ايدى .

موسيو ظريفى غلظه صرافانك سر آمدانندن بولنديغندن و ولى عهدك مبلغ مزبورى تاديه خصوصنده ويرمش اولديغى تأميناته اعتماد و امنيت ايده مديكندن كيفيتى شوكتماآب عبدالحميد خان افندمز حضر تلرينه عرض ايتكلكى تصميم بويابده بر كون شوكتلو افندمز چفتلكارنده ايكن صورت مخصوصه ده كلوب شرف ملاقاتى استرحام ايمسيله ارزان بويوريلان مساعده سنيه اوزرينه كلوب و برادر عاليلى صرافانمزدن بر ميليون ليرالقي بر استقراض عقدى تصورنده بولنيورلر و بويابده غلظه صرافاننه مراجعت ايلديلر . بو افچهدن يدلرينه يوزده قرق نسبتنده بر قسمى

۲۸ ذى القعدة ۱۳۱۱ ده فجأة وفات ايتدى . سلطان محمود ترهسى حظيره سنده مدفوندر . مصرده وراثت اصولك تبديلندن دولاي - برادر زادهسى مصطفى فاضل پاشا كي - سلطان عبدالعزيزه بالطبع مغبر و ولى عهد محب ايدى . حين بيعته سلطان مراده « مرحوم برادر مصطفى پاشا بونى كورملى ايدى » ديدكده سلطان مرادك « سزى كورديكمله متبلى و متشكرم » طرزنده مقابله ايتديكى مرويدر . عبدالحليم پاشا صنايع نفيسهك رسم و موسيقى قسملرنده ماهر ايدى .

[۱] مشهور بانكرلردن .

تورك تاريخ انجمنى مجموعهسى - ۵

آنخى كچه يله جكدر . بر طاقم تامينانده دى بولنورلر . صرافان ايسه بو تامينانى كافى كورمه يورلر . بر حال وقوعنده اچقه لرى ضايع اوله ييلور . مبلغ مزبورك تاديه سى كفالتنى درعه ده ايدر ميسكز . اكر ابدرده سوز ويرسه كز صرافان بو اچقه لرى و بره جكدر . « دير و بونك غايته محرم اوله جفنى علاوه » بيان ايله مكتوم طوتلاسى استرحام ايلر . اشبو تكليف مالايطاقى استماع ايدنجه شوكتما ب افنديز « بن معاشمله اداره اولمقده يم . بو اچقه يى برادرىم بلكه غير مشروع صورته صرف ايدم جكدر . آكلاديلمه كوره عموجه مك عليهنده استعمال اولنه جق . بناء عليه بويله بر كفايتى اصلا قبول ايتيم و عموجه مك عليهنده صرف اولنه جق اولان اشيا مبلغى هيچ بر وجهله تصديق ايدم . و حتى يابانلرى دى لغتله ياد ايدرم . سزك دى فى مابعد كلوب بكا بويله برشى تكليف ايتمك كى كى تجويز ايتيم . صكره محبتمزه خلل كلور . » ديو جواب ويرمشر ايدى . بو محاوره ده اوكونى ساعت طقوز راده لرنده چقنلكده چادر شكندم بر كوشكده جريان ايتش ايدى . بو اچقه نك استقراض ايدى بوب ايدى لى كى شوكتما ب افنديز جلو سلى عقينه قدر خير آنه نامشاردى . جلو سارنده پرنسك حكومتى ائسانده كرك خاندان عبدالعزيز خانينك و كرك اك كوچوك جاريه يه قدر باجمله جوارى نك اموال و محوهراتنك مثلى نامسبق بر صورت غير مشروعه ده وطن و ملت نامنه مصادره اولنه رى خريستاكى يه بو مثلو بومقوله فسادلر ايجون عقد ايدى لى استقراضلر بدل ويريلش اولديغنى آكلامشلدرد . برقچ دفعه لر دى بيوك داماد محمود باشا [١] حليم باشادى روايه » پرنسك سلطان عبدالعزيز مرحومى قايق ايله فندقلى جامع شريفنه كيدر كن طور پيدو ايله تلف ايتمك نيتنده بولنديغنى شوكتما ب اندمزه جلوس ميامن مانوس ولى النعميدى صكره سويله مش و طور پيدونك تلغراف تللرى ساحله لى كى انداز بولنه جق واشترا اولنه جق بر يونان كمينه قونيله جفنى علاوه ايله مش ايدى .

[١] محمود جلال الدين پاشا ، داماد فتحى پاشانك اوغليدر . سلطان عبدالجيدك كرعه سى جيله سلطان تزويج و رتبه وزرات توجيه اولندى . شوراى دولت اعضالنده ، تجارت نظارتنده سر عسكر قائم مقاملخنده ، سر عسكر لكده بولندى . وقعه خلعه مدخلى اولانلرله برابر طاقتله نى و قلعه ده حبس ايدى لى . رجب ١٣٠١ ده ارتحال ايتدريلىدى . طبيب مداويته ويردريلى رابورده « معده سينده كى فسادك نرله معديه تحول و بعده حمى تيفويدى ظهور ايتسندن متأثراً ١ مائس ١٣٠٠ ده وفات ايلديكى » كوستر يلىدر . سلطان عبدالحميد ، حجاز واليسنه على - طريق الاملا - يازدريغى بر تلغرافنده مشاراليسى « شيشقو محمود » ناميله ياد ايدى يور .

پرنسك جمعه سلامقلارنده وسائر كيديش و غلبه لك كونلرده معهود جمعيت فساديه
افرادندن بعضيسنى غايت سريع السير حيوانلره بيندرهرك مرحومى عربه سنده
ايكن تلف ايتديرمك وياخود مرحومك كيلارجيلرندن بعضيسنى قزانارق تسمم
ايتديرمك وياخود سرايده دائره لرینك همجواريسندن استفاده ايدرك كيجه لين يتاق
اوطه سنه محفى آدملىر صوقق ، وياخود مرحومك دائره سنده بر حريق چيقاراراق
حاصل اوله جق عربه دن استفاده ايلك وياخود علم طاغنه ويا اياز آغا چفتككنه
تشریف بويوردقلرنده اطرافنى ابلوقه يه الاراق اتلاف ايتديرمك كچي چوقنيات
فاسده ده بولندينى وبو بابه تشبثاتدن كرى طورماديني روايات و دلائل قويه ايله
معلوم اولمشدر . حتى بشكطاش جاده سنده جامعك قارشيسنده بر قصاب و بر سودجى
دكانلرله ده بولرك اتصالنده بولنان ديكر ايكي دكانى اشترا ايدرك اورادن دكانلر
درونه احضار ايديلن بر طاقم خونه وسلاح شورلر و حيدود مقوله سى اشخاص واسطه سيلاه
مرحومه مرورى اتناسنده يعنى يينك طاشنه اينر كن سوء قصد ايتديرمك اوزره
تهياتده بولندينى مؤخرأ ضابطه طرفندن كشف اولنه رق فسادلرينه محل قالماش
واوصره ده دكانلرك صاحبلى تجسس اولندقدده جمعيت فساديه افرادى طرفندن
مجدداً اشترا اولندينى تحقيق قيلنمشدر . مذکور دكانلر اول وقت سلطان عبدالعزيز
مرحوم طرفندن مبايعه اولنه رق قاباديلش و او وقتدن برو يقين و قتلره قدر مسدود قالمشدر .
مرحومك قرناسندن دخى بر چوغنى مذکور جمعيت فساديه آلش ايدى . حتى
زيور بك [۱] قومشولنى مناسبيله اكثريا ولى عهد ايله برلكده قوربه لى درده
طعامده بولنوب جمعيت فساديه نك اعضاسندن ايدى . عموم حرم هايونده ايكنجى
كتاب خدمتنده بولنان ابرو نكار نام بر قلفه جاريه دائما حسين عوفى [۲] نك

[۱] زيور بك ، اسكدارده والده جامى خطيبى ماهيه جى سيدافنديك اوغلى در . اندرون
سلطان عبدالعزيزك ماينجيككنه آلندى . ايكي دفعه سرقين اولدى . ۱۳۰۰ ده وفات ايلدى .
[۲] حسين عوفى پاشا ، اسپارطه داخلنده (كلان دوست) قريه لى احمد اغاك اوغلى در .
۱۲۳۶ ده اوقريه ده دوغدى . استانبوله كلرك مدرسه ده داينسك تزدنده تحصيل علمه
باشلادى . مؤخرأ مكتب حريميه داخل اولدى . ارکان حريميه يوز باشيلغيله نشأت ايلكدن
اون التى سنه صكره خاصه مشيرى و سرعسكر قائممقامى اولدى . يانيه و بكيشهر اردوسى
قوماندانلغنده ، كريد والى لى ايله فرقه عكره قوماندانلغنده بولندى . سرعسكر ايكن
مخودنديم پاشا طرفندن اسپارطه يه نى ايتديريلدى . عودتده آيدن والى لى ككنه ، بحريمه نظارته ،

و پرنسک و سائر کبرای مفسده نك قوناق و یالیرینه کیدرك واسطه مستقله فساد اولمش و حتی مؤخرأ سلطان عبدالعزیز مرحومك ماده قتلنده ذی مدخل اولدقلری تین ایدن ایکنجی خزینه داری ابرو کمال نام خزینه دار ایله آرزو نیاز نام بشنجی خزینه داری و بونلر کبی دها بعض رذیله و ملعونه لری جمعیت فسادیه ادخال ایدن مرقوم ابرونکار اولدینی و بونلر ایله مفسدین مذکوره بیننده سرور آغا نامنده بر مفسد حرم آغاسنك واسطه مخایره اولدینی محقق بولمیشدر. ایشته آکلاشیلدیغنه کوره جاریه لردن دخی برچونگی قزانش ایدی. بونلر و مذکور ماینجیلر دخی پرنسك هر دورلو فساداتی تسهیل ایتدکری کبی حتی ایچلرندن بریسی یعنی فخری [۱] ملعونی بو دفعه ایدیلن تحقیقاتدن آکلاشیلدیغنه کوره مرحومك شهادتی اثناسنده قوللرینی طوتدینی تین ایشدر. مرحومك قرناسنی قازانمق داخلأ بر سوء قصد اجراسی فکرینه مبتنی ایدی. بوضه ده تارلا باشنده خلعدن تقریبأ بر بچق ایکی سنه مقدم بر حریق ظهور ایدر. شوکتآب عبدالحمید خان افندیمر دائره علیه لرنك بر اوطه سنده صوبا یاقارلرایدی. سلطان عبدالعزیز مرحومه شوکتآب افندیمرک منقال یرینه صوبا یاقدرلرینی کمال مفسدته جاریه لر واسطه سیله عرض ایشملر و دشیمدی ارتق صوبا یرینه فی مابعد منقال ایله دائره کزی اداره ایدیکز دیو اراده بویورسه کز دخی موافقت ایتمز دیوسویشملر. (مابعدی وار)

ایکنجی دفعه سرعسکرلکه ، ۲۶ ذالحجه ۱۲۲۹۰ ده - سرعسکرلک عهده سنده قالدق اوزره - مقام صدارته تعیین اولندی. بعدالزل و الیالکره و اوچنجی دفعه سرعسکرلکه نصب ایدیلدی. دوردنجی دفعه سرعسکرلکه بولندی اثاده سلطان عبدالعزیزی خلع ایتدی. ۱۲۹۳ جاذالاولیسنك ۲۴ نجی کیجه سی مدحت باشانك قوناغنده مجلس وکلا منعقد ایکن قول اغاسی چرکس حسن طرفندن قتل ایدیلدی. سلیمانیه جامع شریفی حظیره سنه دفن اولندی.

[۱] فخری بك ، ۱۲۶۳ ده ایوبده دوغدی. اندرونده یدی سنه خدمته اصطلبل عامریه آت خدمتیه کلوب اوج آی صکره یکریمی بر باشنده ماینجیلکه آلتدی. سلطان عبدالعزیز طقوز سنه خدمته ایکنجی ماینجی اولدی. خلع وانتقالده مظنون اولانلرله برابر طائفه نفی ایدیلدی. اعلان مشروطیتدن صکره استانبوله عودت ایلدی. ۱۴ ربیع الاخر ۱۳۴۰ وفات ایتدی.